

## Evaluatie Plan van Aanpak Onderwijsachterstanden en Peuteropvang gemeente Westland vanaf 2017

In 2016 is het Plan van aanpak onderwijsachterstanden en peuteropvang gemeente Westland vanaf 2017 vastgesteld. In dit Plan van Aanpak staan diverse acties opgenomen die in de loop der jaren opgepakt danwel gecontinueerd zouden worden. Nu we anderhalf jaar verder zijn, de Rijksbijdrage OAB vanaf 2019 wijzigt en er wetwijzigingen op stapel staan, is het tijd om het plan te evalueren en waar nodig bij te stellen.

Als input voor de evaluatie is onder andere gebruik gemaakt van gesprekken met de voorschoolse instellingen die peuteropvang danwel VVE aanbieden. Tijdens de evaluatie is gebleken dat de meeste acties die in het plan stonden opgenomen, in de afgelopen periode zijn opgepakt. Een aantal acties is (nog) niet opgepakt omdat er andere prioriteiten waren, omdat de tijdsplanning te ambitieus was of vanwege gewijzigde inzichten. Hieronder een overzicht van de voortgang van de acties uit het Plan van Aanpak.

| Actie                                                                                                                                                                                                                       | Stand van zaken | Opmerkingen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b><u>Peuteropvang</u></b>                                                                                                                                                                                                  |                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| We hebben voldoende beschikbare plaatsen op de peuteropvang voor alle peuters die niet vallen onder de Wet Kinderopvang                                                                                                     |                 | Er zijn nauwelijks wachtlijsten voor peuteropvang in Westland. Op de plekken waar wel kinderen op de wachtlijst staan, heeft dit te maken met een huisvestingsvraagstuk (door de groei van scholen is binnen schoolgebouwen niet overal voldoende ruimte beschikbaar voor kinder- en peuteropvang). Alle kinderen worden uiteindelijk wel geplaatst alleen niet altijd voor het aantal dagdelen dat ze zouden willen.                                                                                                                          |
| Er gelden per 1 januari 2017 uniforme inkomensafhankelijke ouderbijdragen voor de door de gemeente gesubsidieerde plaatsen peuteropvang per uur welke gerelateerd zijn aan de VNG adviestabel ouderbijdrage peuterwerk 2016 |                 | Inkomensafhankelijke tarieven gelden vanaf 2017 en worden jaarlijks aangepast aan VNG adviestabel.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Ideeën t.a.v. kennismaking Peuteropvang worden in 2017 verder uitgewerkt; bijvoorbeeld extra inzet Consultatiebureau, Kids&Koffie, eventuele huisbezoeken, strippenkaarten om te wennen                                     |                 | Dit is besproken, maar had geen prioriteit. Instellingen wilden eerst afwachten welk effect de lagere ouderbijdrage heeft. Nieuwe initiatieven zoals huisbezoeken zijn wel meegenomen bij pilots ouderparticipatie VVE welke op dit moment worden geëvalueerd.                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| In 2017 onderzoeken of het mogelijk/wenselijk is om een voorschoolse instelling te starten bij het sbo                                                                                                                      |                 | Dit is besproken met de voorschoolse instellingen en Sterk op School en wordt op dit moment niet verder ontwikkeld omdat het bij kinderen op zo'n jonge leeftijd meestal niet duidelijk is of zij naar sbo gaan. Daarnaast is bij de 'stoeltjesgroep' (groep waar kinderen met behoefte aan extra ondersteuning vanuit Jeugdformaat terecht kunnen) gebleken dat ouders hun kinderen niet buiten de dorpsgrenzen willen brengen. Daarnaast hebben ouders een acceptatieproces als het niet goed gaat met hun kind en willen ouders hun kind op |

|                                                                                                               |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                               |  | die leeftijd nog niet het stempel sbo opplakken. Wel zal bij de ontwikkeling van het Expertisecentrum gekeken worden of/hoe de kinderopvang hierbij kan aansluiten.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b><u>VVE/bereik</u></b>                                                                                      |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 80% van de doelgroepkinderen bezoekt een voorschoolse VVE-voorziening gedurende minimaal 4 dagdelen per week  |  | Aantal doelgroepkinderen (op grond van criteria van het Rijk) 4/5 jaar is per 1-10-2017 bedraagt 152. Voor de leeftijd 2,5 tot 4 jaar kan dus uitgegaan worden van 75% hiervan, te weten 114. De criteria die wij in Westland hanteren voor doelgroepkinderen zijn wat ruimer en het aantal doelgroepkinderen dat minimaal 4 dagdelen een VVE-locatie bezoekt bedroeg per 1-1-2017 129. Dat betekent dat ons bereik ruim voldoende is.                                                           |
| <b><u>VVE/methodiek en scholing</u></b>                                                                       |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Per 1 augustus 2017 voldoen alle pedagogisch medewerkers op een VVE-groep aan de taaleis 3F die gesteld wordt |  | Dit is een wettelijke eis waar alle pedagogisch medewerkers op VVE-groepen tijdig aan voldeden.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Per 1 januari 2017 heeft elke VVE-organisatie een jaarlijks opleidingsplan                                    |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Per 1 januari 2018 hebben alle vaste VVE pedagogisch medewerkers een certificaat VVE Uk & Puk                 |  | Nog niet alle vaste pm'ers hebben het certificaat, maar degenen die het niet hebben, zijn wel voor 1 januari 2018 gestart met de opleiding (dit is conform de wettelijke eis)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Vanaf 1 januari 2018 spreken de VVE organisaties gezamenlijk de onderwerpen van de bijscholing af             |  | Omdat in 2018 de reguliere opleidingen Uk en Puk nog niet zijn afgerond, is dit doorgeschoven naar 2019                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Pedagogisch medewerkers volgen jaarlijks minimaal één VVE-module                                              |  | Dit is een wettelijke eis en alle pm'ers voldoen hier aan.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b><u>VVE/doorgaande lijn</u></b>                                                                             |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| De doorgaande lijn staat vanaf 2017 jaarlijks in oktober op de agenda bij het BOLOK                           |  | is niet altijd in oktober, maar wel rond oktober, afhankelijk van planning BOLOK                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Westlandbreed maken we afspraken over aansluiting voor- en vroegschool                                        |  | Er is een protocol voor overdracht van kinderen van voorschoolse instelling naar basisschool en er liggen resultaatafspraken vroegschoolse educatie die opgesteld zijn samen met kinderopvang en onderwijs. Daarnaast zijn er locaties waar nauw met elkaar wordt samengewerkt tussen partijen (met name wanneer partijen in één gebouw zitten). Omdat wij echter geen subsidierelatie hebben met de scholen op het terrein van VVE, is het aan scholen/schoolbesturen zelf hoe ze VVE invullen. |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| In 2017 worden gezamenlijk (met voor- en vroegschool en de gemeente) afspraken gemaakt over een gewenst observatie-instrument. Uiterlijk per 1-1-2019 wordt dit systeem ingevoerd waarbij ook gekeken wordt naar de scholing die eventueel nodig is om met dit systeem te kunnen werken |  | Bij totstandkoming van de resultaatafspraken, bleek dat hier geen draagvlak voor is bij met name de scholen. Zij werken allemaal al met een toets- en observatiesysteem en zien geen meerwaarde in één systeem Westlandbreed. Dit is wat ons betreft ook niet noodzakelijk zolang de gegevens die uit het systeem te halen zijn vergelijkbaar zijn.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Totdat er gezamenlijk afspraken zijn gemaakt, gebruikt elke instelling het observatie-instrument waar ze op dit moment al mee werkt                                                                                                                                                     |  | Zie hierboven                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| In 2017 wordt het thema ‘ opbrengstgericht werken’ uitgewerkt en onderzocht welke randvoorwaarden nodig zijn (bijv. scholing) waarna in 2018 met een pilot wordt gestart                                                                                                                |  | Er liggen resultaatafspraken vroegschoolse educatie. Deze gaan in per het nieuwe schooljaar. Met de voorschoolse instellingen wordt de mogelijkheid tot het maken van resultaatafspraken nog verder verkend.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b><u>VVE/ouderbetrokkenheid</u></b>                                                                                                                                                                                                                                                    |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Uitwerken van een gericht Westlands ouderbeleid (2017 en 2018) gemeente Westland                                                                                                                                                                                                        |  | In schooljaar 2017/2018 zijn bij drie organisaties pilots uitgevoerd rondom ouderbetrokkenheid. In september staat een overleg gepland met de voorschoolse instellingen om de ervaringen uit de pilots met elkaar uit te wisselen en te kijken wat we hieruit kunnen halen voor voortzetting van het ouderbeleid. Er wordt ook gekeken naar landelijke methoden voor ouderbetrokkenheid en naar de initiatieven die er al lopen (zoals voorleesvisite, kids&koffie, ouderochtenden) zodat zaken aan elkaar worden gekoppeld. In 2018 is ook een pilot met Sardes geweest rondom ouderbetrokkenheid bij vluchtelingenouders. Dit heeft concrete tips en handvatten voor de medewerkers opgeleverd. |
| Z.s.m. bespreken welke locaties met veel doelgroepkinderen als pilotlocaties gaan fungeren                                                                                                                                                                                              |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Experimenteren met verschillende interventies (2017)                                                                                                                                                                                                                                    |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Doelen per locatie stellen (afhankelijk van populatie en doelgroepkinderen)                                                                                                                                                                                                             |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Evalueren van interventies (oktober 2018)                                                                                                                                                                                                                                               |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| De reeds gestarte initiatieven, zoals Kids&Koffie, Boekstart, Taal voor ouders en Voorleesvisite worden meegenomen in het proces om te komen tot afspraken                                                                                                                              |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b><u>Aansluiting kinderopvang-zorg</u></b>                                                                                                                                                                                                                                             |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Er worden op korte termijn afspraken gemaakt en vastgelegd in het traject onderwijs/kinderopvang-zorg                                                                                                                                                                                   |  | Dit traject is afgerond en afspraken zijn vastgelegd in een PACT. Jaarlijks vinden drie bijeenkomsten plaats met kinderopvang, SKT, JGZ en gemeente rondom thema's om de aansluiting te verbeteren/borgen. Thema's 'meldcode' en 'gegevensuitwisseling/privacy' zijn al geweest en volgende bijeenkomst gaat over de werkafspraken uit het PACT.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

|                            |  |
|----------------------------|--|
| Uitgevoerd conform plan    |  |
| Mee bezig                  |  |
| Wordt niet verder opgepakt |  |

### Conclusie en aanbevelingen

Zoals hierboven te zien en lezen is, zijn de meeste afspraken uit het Plan van Aanpak opgepakt en uitgevoerd. Er staan nog een paar punten open waar we wel mee gestart zijn zoals VVE/ouderbetrokkenheid, maar welke nog verder moeten worden uitgewerkt.

Daarnaast zijn de subsidieafspraken m.b.t. gesubsidieerde peuteropvang, compensatie ouderbijdrage VVE, personeel en toeleiding VVE en methodiek en scholing VVE voortgezet.

Te zien is dat er een toename is in gebruik van zowel de peuteropvang als VVE. Dit komt met name doordat de tarieven voor gesubsidieerde peuteropvang en VVE zijn verlaagd en nu in lijn liggen met de VNG adviestabel.

De toename van deelname VVE komt daarnaast ook doordat de toeleiding van JGZ naar de voorschoolse instellingen goed loopt en doordat de voorschoolse instellingen ouders stimuleren hun kind minimaal 10 uur per week deel te laten nemen aan het VVE-programma.

Verder zijn er afgelopen periode zaken naar voren gekomen waar in het huidige plan nog geen rekening mee gehouden was. Het gaat dan om uitbreiding van het aantal VVE-uren van 10 uur per week per kind naar 16 uur per week per kind.

Daarnaast is tijdens de pilot met Sardes over vluchtelingenpeuters en absolute beginners naar voren gekomen dat er behoefte is aan boeken in eigen taal van ouders zodat ze thuis kunnen voorlezen aan hun kinderen, hierover zijn we met de bibliotheek in gesprek. Ook is er mogelijk behoefte aan extra ondersteuning bij de ontwikkeling van hulpmiddelen voor ouders en kinderen die nog helemaal geen Nederlands spreken (bijv. uniforme pictogrammen voor dagindeling, gevoelens, activiteiten, een kennismakingsboekje van de voorschoolse instelling met de afspraken rondom halen en brengen, foto's van de locatie, leidsters etc.).

Afgelopen schooljaar hebben op drie locaties pilots voor ouderbetrokkenheid gedraaid, deze worden in het 3<sup>e</sup>/4<sup>e</sup> kwartaal van 2018 geëvalueerd waarna gekeken wordt hoe we verder gaan met ouderbetrokkenheid/ouderbeleid en welke partijen daar welke rol bij zouden moeten spelen.

Nieuwe initiatieven die komende periode samen met de voorschoolse instellingen uitgewerkt worden, zijn:

- uitbreiden VVE van 10 naar 16 uur per week (wettelijke eis per 2020)
- boeken in eigen taal (in samenwerking met bibliotheek)
- concrete afspraken over programma ouderbetrokkenheid in de VVE en uitvoering daarvan
- inzet HBO'ers